

Tomasz Sobolewski – RADNY RADY MIEJSKIEJ

Koło, 25.01.2017 r.

**SEKRETARIAT
BURMISTRZA MIASTA KOŁA**

wpłynęło dn. 26. 01. 2017

**Szanowny Pan
Stanisław Maciaszek
Burmistrz Miasta Koła**

Dotyczy: ochrona prawna radnego jako funkcjonariusza publicznego

W ostatnim czasie dochodzi coraz częściej (niestety publicznie) do nieprzychylnych wypowiedzi oraz artykułów pod adresem Rady Miejskiej. Zarówno przez osobę Pana Burmistrza, jego pracowników a także mieszkanki zabierającej głos na sesji.

Proszę Państwa całej Rady Miejskiej. Mówi się, źle o wszystkich radnych i w związku z tym nie można przejść obojętnie wobec takich sformułowań.

Nie tylko dlatego, że są to zachowania nie na miejscu i nie tylko, dlatego, że nie mają żadnego, podkreślam żadnego odzwierciedlenia i pokrycia w rzeczywistości, ale dlatego że my (wszyscy) dziś nie możemy sobie pozwolić na takie postawy.

Wspólnie powinniśmy przecież działać dla dobra miasta i dbać o jego dobre imię. Dobre imię Rady jest wszak dobrym imieniem miasta. Z jednej strony można by rzec, że nie ma się czemu dziwić skoro sam burmistrz i jego pracownicy z urzędu miasta mówią i piszą, że „radni dokonali demontażu budżetu”, że przez „brak pozytywnej opinii Komisji Budżetu i Finansów- Rada uchwaliła budżet bez inwestycji polegającej na budowie ulicy Piaski...” a wiemy, że rzeczywistość wygląda inaczej, czego dowodem jest zapis w uchwale budżetu na bieżący rok. Dlaczego świadomie manipuluje się informacją i nierzetelnie się ją przedstawia? Co to ma na celu...?

Mam zaszczyt zasiadać w radzie dopiero dwa lata, ale mimo, że mój samorządowy staż jest dość krótki dziś chciałbym wyrazić stanowczy, publiczny protest wobec takich poczynań ponieważ kolejny raz się to powtarza. Reagujmy proszę Państwa wszyscy, ponieważ przytaczając chociażby przeświadczenie naszego włodarza- „radni” a więc powtórzę jak na wstępie- wszyscy radni Rady Miejskiej.

Zdając sobie sprawę, że nie wszyscy mogą poczuć się dotknięci takimi opiniami, których niestety przybywa, bo przecież zasiadają różne osoby na tej sali, ja wyrażam jednak stanowczy sprzeciw wobec takich gestów jednocześnie zadaję pytanie pani mecenas:-

Tomasz Sobolewski – RADNY RADY MIEJSKIEJ

1. Czy Rada Miejska, jako organ samorządowy korzysta z ochrony prawa?
2. Jak Rada Miejska może się bronić wobec takich zachowań?
3. Czy radny, każdy z osobna może także indywidualnie zajmować stanowisko w konkretnych sprawach?
4. Czy osoba fizyczna, która wypowiada pod adresem Rady albo radnych wypowiedzi bez pokrycia, nieprawdziwe albo nawet obraźliwe odpowiada z zakresu prawa cywilnego, administracyjnego czy może karnego? Co jeśli taką osobą fizyczną jest funkcjonariusz publiczny?

TS

Burmistrz Miasta Koła

62-600 Koło, ul. Stary Rynek 1
tel.: 632720810, 632723311; fax: 632722984
www.kolo.pl ; e-mail: burmistrz@kolo.pl

RADA MIEJSKA
W KOLE

Wpłynęło, dn 28.03.2017 7U

BR.0003.9.2017

Koło, dnia 22 marca 2017 r.

Pan

Tomasz Sobolewski

Radny Rady Miejskiej w Kole

W odpowiedzi na wniosek złożony przez Pana w dniu 25 stycznia 2017 r. dotyczący ochrony prawnej Radnego jako funkcjonariusza publicznego przekazuję pismo Pani Mecenasa Karoliny Mięksiak.

BURMISTRZ
Stanisław Maciaszek

Załącznik:

1. Pismo Mecenasa Karoliny Mięksiak

Do wiadomości:

Pan Artur Szafrąński
Przewodniczący Rady Miejskiej w Kole

Udzielając odpowiedzi na wniosek Radnego Rady Miejskiej w Kole Pana Tomasza Sobolewskiego z dnia 25 stycznia 2017r w sprawie ochrony prawnej Radnego jako funkcjonariusza publicznego oraz Rady Miejskiej w Kole jako organu kolegialnego, wyjaśniam:

Ochrona dóbr osobistych na gruncie prawa cywilnego:

Każda osoba fizyczna, w tym każdy z Radnych Rady Miejskiej w Kole, korzysta z ochrony prawnej przed nieuprawnionym naruszeniem, czy choćby zagrożeniem dóbr osobistych – w pierwszej kolejności na gruncie prawa cywilnego materialnego. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tj. Dz.U.2017.459) w przepisie art. 23 określa otwarty katalog dóbr osobistych pozostających pod ochroną prawną:

Art. 23. [Dobra osobiste człowieka]

Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Roszczenie o ochronę zagrożonego bądź naruszonego dobra osobistego zostało wprost przewidziane w przepisie art. 24 Kodeksu cywilnego, zgodnie z którym:

Art. 24. [Ochrona dóbr osobistych]

§ 1. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

§ 2. Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

§ 3. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

Natomiast dopuszczalność powództwa o ustalenie naruszenia dobra osobistego została w polskim systemie prawnym oparta na podstawie przepisu art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.2016.1822 ze zm.),

zgodnie z którym:

Art. 189. [Powództwo o ustalenie]

Powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Podsumowując tę część odpowiedzi na interpelację wskazać należy, że przesłankami ochrony dóbr osobistych, które muszą być spełnione łącznie, są: 1) istnienie dobra osobistego, 2) zagrożenie lub naruszenie tego dobra, 3) bezprawność zagrożenia lub naruszenia. Pierwsze dwie przesłanki musi udowodnić powód dochodzący ochrony; pozwany może bronić się, wykazując, że nie działał bezprawnie. Jest to bardzo korzystne dla powoda rozłożenie ciężaru dowodu, gdyż na pozwanym spoczywać będzie natomiast ciężar udowodnienia, że naruszenie nie było bezprawne. Powód musi wykazać, iż doszło do zagrożenia lub naruszenia istniejącego dobra osobistego. Dobra osobiste wymienia przykładowo art. 23 Kodeksu cywilnego. Nie wystarcza tu powołanie się na naruszenie „dóbr osobistych”, rozumiane jako jakaś krzywda, dyskomfort, ujemne przeżycie psychiczne. Trudności wiążą się z precyzyjnym określeniem kryteriów, według których należy oceniać, czy doszło do naruszenia dóbr osobistych. Normy art. 23 i art. 24 Kodeksu cywilnego pozostają ze sobą w funkcjonalnym związku. Zasadniczą trudność w ścisłym określeniu dóbr osobistych stanowi wskazanie istoty chronionego dobra. Już z art. 23 Kodeksu cywilnego wynika jednoznacznie, że ochrona dóbr osobistych jest wszechstronna. Może ona być realizowana w różny sposób i za pomocą różnych środków, mieć zarówno charakter niemajątkowy, jak i majątkowy. Podkreślić również należy, że spośród pięciu roszczeń służących ochronie dóbr osobistych: o ustalenie, o zaniechanie naruszeń, o usunięcie skutków naruszenia, o zadośćuczynienie i o zapłatę sumy na cel społeczny, dla dochodzenia dwóch ostatnich wymagana jest dodatkowo przesłanka winy podmiotu dokonującego naruszenia.

Ochrona dóbr osobistych na gruncie prawa karnego:

Każdy Radny, zgodnie z definicją zawartą w przepisie art. 115 § 13 pkt 2) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U.2016.1137 ze zm.) – jest funkcjonariuszem publicznym. Ochronę prawną na płaszczyźnie karnoprawnej zapewnia Radnym przepis art. 226 Kodeksu karnego, zgodnie z którym:

Art. 226. [Znieważenie funkcjonariusza lub konstytucyjnego organu]

§ 1. Kto znieważa funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 2. Przepis art. 222 § 2 stosuje się odpowiednio (przypomnienie: Jeżeli czyn określony w § 1 wywołało niewłaściwe zachowanie się funkcjonariusza lub osoby do pomocy mu przybranej, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia).

§ 3. Kto publicznie znieważa lub poniża konstytucyjny organ Rzeczypospolitej Polskiej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 231a. [Ochrona prawna funkcjonariusza publicznego]

Z ochrony prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych funkcjonariusz publiczny korzysta również wtedy, jeżeli bezprawny zamach na jego osobę został podjęty z powodu wykonywanego przez niego zawodu lub zajmowanego stanowiska.

Każdy Radny jako osoba fizyczna może jednocześnie poszukiwać ochrony na podstawie przepisu art. 216 Kodeksu karnego, zgodnie z którym:

Art. 216. [Zniewaga]

§ 1. Kto znieważa inną osobę w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 2. Kto znieważa inną osobę za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3. Jeżeli zniewagę wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności cielesnej lub zniewagą wzajemną, sąd może odstąpić od wymierzenia kary.

§ 4. W razie skazania za przestępstwo określone w § 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.

§ 5. Ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.

Nadto, Rada Miejska w Kole jako organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, organ kolegialny, może poszukiwać ochrony prawnej w oparciu o przepis art. 212 Kodeksu karnego, zgodnie z którym:

Art. 212. [Zniesławienie]

§ 1. Kto pomawia inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego

stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3. W razie skazania za przestępstwo określone w § 1 lub 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 odbywa się z oskarżenia prywatnego.

Należy przy tym pamiętać, że w określonych sytuacjach bezprawność, a tym samym karalność zniesławienia zostaje wyłączona. Przypadki takie Ustawodawca określił w przepisie art. 213 Kodeksu karnego, zgodnie z którym:

Art. 213. [Wylączenie bezprawności zniesławienia]

§ 1. Nie ma przestępstwa określonego w art. 212 § 1, jeżeli zarzut uczyniony niepublicznie jest prawdziwy.

§ 2. Nie popełnia przestępstwa określonego w art. 212 § 1 lub 2, kto publicznie podnosi lub rozgłasza prawdziwy zarzut:

1) dotyczący postępowania osoby pełniącej funkcję publiczną lub

2) służący obronie społecznie uzasadnionego interesu.

Jeżeli zarzut dotyczy życia prywatnego lub rodzinnego, dowód prawdy może być przeprowadzony tylko wtedy, gdy zarzut ma zapobiec niebezpieczeństwu dla życia lub zdrowia człowieka albo demoralizacji małoletniego.

Na zakończenie wyjaśnić należy, że okoliczność, iż ewentualne zagrożenie, czy naruszenie dobra osobistego, czy też znieważenie, zniewaga, zniesławienie, pochodzi od osoby fizycznej będącej funkcjonariuszem publicznym – nie ma znaczenia przy kwalifikacji prawnej takiego czynu i stawianiu zarzutu podejrzanemu.

Karolina Mięksiak

Radca prawny